

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie verzoekschriften

2012/2024(INI)

25.6.2012

ADVIES

van de Commissie verzoekschriften

aan de Commissie juridische zaken

inzake het bestuursprocesrecht van de Europese Unie
(2012/2024(INI))

Rapporteur voor advies: Margrete Auken

(Initiatief – Artikel 42 van het Reglement)

PA_NonLeg_art42

SUGGESTIES

De Commissie verzoekschriften verzoekt de ten principale bevoegde Commissie juridische zaken de volgende suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. is ingenomen met de conclusies van de werkgroep Europees bestuursrecht van de Commissie juridische zaken van het Parlement;
2. is van mening dat met de uitbreiding van de bevoegdheden van de Europese Unie burgers steeds meer direct met het bestuur van de Unie worden geconfronteerd, zonder altijd toegang te hebben tot de bijbehorende procedurele rechten die zij tegenover dit bestuur zouden kunnen afdwingen indien dergelijke acties noodzakelijk mochten blijken;
3. wijst erop dat na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon het recht op goed bestuur een grondrecht van burgers is, en dat bestuurlijke procedures onder "zachte wetgeving", die eenzijdig door de betrokken instelling kunnen worden gewijzigd, niet altijd voldoende zijn om het individuele recht op goed bestuur te waarborgen, hoewel zij in het kader van een algemene cultuur van goed bestuur als aanvulling op "harde" wettelijke bepalingen zinvol zullen blijven;
4. brengt in herinnering dat de eerste Europese Ombudsman ooit heeft voorgesteld een bindende code van goed administratief gedrag vast te stellen en dat het Parlement dit voorstel heeft gesteund en de Commissie heeft verzocht een op die code gebaseerd voorstel voor een algemeen regelgevingskader inzake bestuurlijke procedures in te dienen, maar dat de Commissie slechts akkoord ging met de vaststelling van niet-bindende richtsnoeren;
5. verzoekt de Commissie om te voorzien in een verordening, op grond van artikel 298 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), die minimumkwaliteitsnormen en procedurele garanties aanreikt die horizontaal van toepassing zijn voor elk bestuur van de Unie; is van mening dat deze algemene wetgeving beperkt dient te zijn tot direct EU-bestuur, overeenkomstig artikel 298 VWEU;
6. verzoekt de Commissie om het recht op goed bestuur te waarborgen door middel van een open, efficiënt en onafhankelijk Europees bestuur, waarbij het recht op goed bestuur, dat in artikel 41 van het Handvest van de grondrechten is gedefinieerd en aan de algemene beperkingen van artikel 51 van dat Handvest is onderworpen, wordt begrepen als zijnde het recht van eenieder op een onpartijdige, eerlijke afhandeling van zijn of haar zaken, binnen een redelijke termijn;
7. merkt op dat het beginsel van gelijkheid en de beginselen van onpartijdigheid en onafhankelijkheid deel zouden moeten uitmaken van de algemene beginselen voor de toekomst van Europese bestuurlijke regelgeving en waarborgen zou moeten bieden voor eerlijkheid, rechtmatigheid, rechtszekerheid en de beginselen van proportionaliteit en openheid;
8. meent dat invoering van het dienstbaarheidsbeginsel – dat wil zeggen dat het bestuur ernaar moet streven burgers te begeleiden, te helpen, van dienst te zijn en te ondersteunen

en met gepaste hoffelijkheid te bejegenen, en derhalve omslachtige en langdurige procedures moet vermijden, zodat zowel burgers als ambtenaren tijd en moeite besparen – ertoe zou bijdragen dat aan de legitieme verwachtingen van de burgers wordt voldaan en zowel burgers als het bestuur het voordeel biedt van verbeterde dienstverlening en grotere efficiëntie;

9. acht het dringend noodzakelijk om verdere bestuurlijke voorschriften in te voeren voor de procedure die van toepassing is krachtens de huidige Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van EU-instellingen¹, die moeten worden vastgesteld op grond van artikel 15 VWEU, in het bijzonder met het oog op een codificatie van de desbetreffende rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie en op een uitbreiding van het toepassingsgebied van de verordening op tot het bestuur van de Unie in zijn geheel; meent dat er – met name met betrekking tot de toepassing van de daarin gegarandeerde rechten van de burgers – op vergelijkbare wijze effectievere voorschriften dienen te komen met betrekking tot de procedure die van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens krachtens Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens², die moeten worden vastgesteld op grond van artikel 16 VWEU; erkent evenwel dat met de invoering van de beide voornoemde verordeningen een codificatie van twee gebieden van het algemene bestuursrecht van de Unie heeft plaatsgevonden die reeds tot relatief duidelijke bestuurlijke procedures heeft geleid, en dat bij de verdere ontwikkeling van deze procedures moet worden voortgebouwd op de tot dusver bereikte resultaten;
10. is van mening dat algemeen toepasbare voorschriften noodzakelijk zijn om de procedurele rechten – zoals het recht te worden geïnformeerd en het recht te worden gehoord – van natuurlijke personen of rechtspersonen te waarborgen wanneer er een besluit wordt genomen over een zaak waarin deze als partij kunnen worden gezien, en die voor de betrokken persoon of entiteit gerechtelijke gevolgen inhoudt, en met betrekking tot het recht op toegang tot iemands eigen dossiers;
11. verzoekt de Commissie met specifieke bestuurlijke voorschriften te komen voor inbreukprocedures op basis van artikel 258 VWEU, om zo iedere mogelijkheid van machtsmisbruik en willekeur te voorkomen; is van mening dat een dergelijk bestuurlijk voorschrift de algehele betrekkingen moet regelen tussen de Commissie en de burger of de onderneming die een potentieel in een inbreukprocedure uitmondende klacht indient, en daarbij vooral de rechtspositie van de individuele indiener van een klacht moet versterken; acht het met name wenselijk dat de Commissie verzoekschriften van het Parlement duidelijke informatie wordt verschaft over de bereikte stadia in inbreukprocedures, omvat in een open verzoekschrift, om zo parlementaire toetsing van het recht een verzoekschrift tot het Europees Parlement te richten, te verzekeren;
12. merkt op dat het statuut van de ambtenaren algemene voorschriften vaststelt wat betreft belangenverstrengeling in situaties waarin een ambtenaar verplicht is zijn/haar meerderen

¹ PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43.

² PB L 8 van 12.1.2001, blz. 1.

te informeren, enz., maar is van mening dat die voorschriften zouden moeten worden aangevuld met voorschriften betreffende de gevolgen hiervan, zoals het mogelijk intrekken van beslissingen die zijn genomen in overtreding van de voorschriften aangaande belangenverstrengeling en de vaststelling van een uiterste termijn waarbinnen besluiten in kracht van gewijsde moeten gaan, om de zekerheid van administratieve procedures te garanderen;

13. is van mening dat de burgers van de Unie van de Commissie een hoge mate van transparantie, efficiëntie, vlotte behandeling en ontvankelijkheid mogen verwachten, ongeacht of zij een formele klacht indienen of gebruik maken van hun recht om een verzoekschrift in te dienen krachtens het Verdrag, en dat indieners informatie moeten krijgen over de eventuele mogelijkheid tot het nemen van verdere stappen in de zaak;
14. verzoekt de Commissie bij de uitwerking van een voorstel voor een verordening betreffende de invoering van algemene bestuurlijke EU-procedures alle betrokken actoren in voldoende mate te raadplegen en met name te profiteren van de specifieke ervaring en deskundigheid waarover de Europese Ombudsman als centrale instantie voor de behandeling van klachten van burgers over misstanden bij de organen en instellingen van de Unie beschikt;
15. stelt zich op het standpunt dat de Commissie in het kader van de verordening ook het mogelijke nut van een verdere ontwikkeling van op ICT gebaseerde dienstverlening aan de burger dient te onderzoeken; herinnert er in dit verband aan dat het potentieel van door ICT ondersteunde bestuurlijke procedures zich niet beperkt tot nieuwe online informatiediensten, maar zich eveneens kan uitstrekken tot interactieve "afwikkelingssystemen" tussen bestuurlijke instanties onderling en tussen instanties en burgers;
16. verzoekt de Commissie om bij de uitwerking van een voorstel voor algemene wet bestuursrecht het recht van alle burgers van de EU op goed bestuur sterker onder de aandacht van het publiek te brengen, onder meer door gebruik te maken van de haar daartoe ter beschikking staande informatiediensten en –netwerken (bijvoorbeeld Europe Direct); benadrukt dat bij dergelijke voorlichtingsinitiatieven moet worden ingegaan op de beschikbare beroepsprocedures in het geval van vermeende schendingen van het recht op goed bestuur en in het bijzonder op de specifieke beperkingen van die procedures zoals die onder meer in artikel 228 VWEU betreffende de Europese Ombudsman zijn neergelegd; is ervan overtuigd dat het publiek, wanneer het beter bekend is met en bewust is van dit recht en de daarmee gepaard gaande mogelijkheden tot het indienen van klachten, ook op een constructieve manier pressie kan uitoefenen die bevorderlijk kan zijn voor de totstandbrenging van een Europees bestuur dat in de dagelijkse praktijk op transparante, efficiënte en onafhankelijke wijze functioneert.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	19.6.2012
Uitslag eindstemming	+: 18 -: 0 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Margrete Auken, Philippe Boulland, Simon Busuttil, Michael Cashman, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Iliana Malinova Iotova, Peter Jahr, Lena Kolarska-Bobińska, Erminia Mazzoni, Willy Meyer, Ana Miranda, Adina-Ioana Vălean, Jarosław Leszek Wałęsa, Tatjana Ždanoka
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Phil Prendergast, Axel Voss, Angelika Werthmann
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	Othmar Karas